

Lieta C-239/23

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums atbilstoši
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktam**

Iesniegšanas datums:

2023. gada 17. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Verwaltungsgericht Sigmaringen (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 28. marts

Prasītāja:

Karl und Georg Anwander GbR Güterverwaltung

Atbildētāja:

Land Baden-Württemberg

Pamatlietas priekšmets

ELGF un ELFLA – Regula (ES) Nr. 1305/2013 – Kompensācijas pabalsts par platībām kalnu apgabalos un dažos mazāk attīstītos apgabalos – Atbilstības nosacījumi – Programmas īstenošanas apgabals – Projekta īstenošana ārpus programmas īstenošanas apgabala – Pārvaldes priekšraksti

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai ar Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmo daļu un 2. punktu, kā arī ar 32. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 2. punkta pirmo daļu un 3. punkta otro un trešo daļu ir saderīgi tādi valsts pārvaldes priekšraksti un atbalsta prakse, kas nepieļauj kompensācijas pabalsta maksājumu par platībām kalnu apgabalos un dažos mazāk attīstītos apgabalos tikai tādēļ, ka

- ar kompensācijas pabalstu atbalstāmās platības atrodas ārpus tās dalībvalsts reģiona Regulas (ES) Nr. 1305/2013 2. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunkta izpratnē, kura piešķir kompensācijas pabalstu? Vai platību apsaimniekojošā lauksaimnieka darījumdarbības vieta ir šajā ziņā pieļaujams diferencēšanas kritērijs?
2. Vai Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka shēmām, ko piemēro dalībvalstī vai dalībvalsts reģionā, kurā ir nolemts lauksaimniekiem kalnu apgabalos un dažos mazāk attīstītos apgabalos Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta izpratnē piešķirt maksājumus, ir jābūt formulētām tā, ka maksājums ir jāpiešķir arī par platībām, kas citā dalībvalstī vai tās pašas dalībvalsts citā reģionā, kurā arī ir nolemts lauksaimniekiem kalnu apgabalos un citos mazāk attīstītos apgabalos Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta izpratnē piešķirt maksājumus, ir klasificētas kā kalnu apgabals, respektīvi, cits apgabals, kurā ir ierobežojumi Regulas (ES) Nr. 1305/2013 32. panta 1. punkta izpratnē?
 3. Vai Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmā daļa un 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tieši no šīs tiesību normas izriet Savienības tiesībās nostiprināts lauksaimnieka prasījums uz maksājumu (kompensācijas pabalstu), ko būtībā piešķir dalībvalsts, respektīvi, dalībvalsts reģions, ja lauksaimnieks ir aktīvs lauksaimnieks un apsaimnieko platības, kuras dalībvalstī, respektīvi, dalībvalsts reģionā ir klasificētas kā kalnu apgabals vai cits apgabals, kurā ir ierobežojumi Regulas (ES) Nr. 1305/2013 32. panta 1. punkta izpratnē, un attiecīgajā dalībvalstī, respektīvi, tās reģionā ir nolemts piešķirt maksājumus (kompensācijas pabalstus) Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmās daļas izpratnē?

Ja atbilde uz jautājumu ir apstiprinoša:

- a) Pret ko ir vēršams no Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta izrietošais Savienības tiesību aktos nostiprinātais prasījums? Vai šis prasījums vienmēr ir vēršams pret pašu dalībvalsti vai arī tas ir vēršams pret dalībvalsts reģionu (Regulas (ES) Nr. 1305/2013 2. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunkts) vismaz tad, ja reģions neatkarīgi no dalībvalsts ir nolēmis lauksaimniekiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. pantu piešķirt kompensācijas pabalstus?
 - b) Vai priekšnoteikums Savienības tiesību aktos nostiprinātajam prasījumam būtībā ir tāds, ka lauksaimnieks papildus Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmajai daļai un 2. punktam izpilda vēl citas prasības, ko dalībvalsts vai tās reģions, kas piešķir kompensācijas pabalstu, izvirza savos transponēšanas aktos?
4. Ja atbilde uz trešo jautājumu ir noliedzoša:

Vai Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, respektīvi, kāda tās reģiona atbalsta

shēmām, kurās ir ietverti nosacījumi, ar kādiem piešķir maksājumu (kompensācijas pabalstu) Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmās daļas izpratnē, ir jāpiemīt juridiskai kvalitātei, kas nodrošina, ka lauksaimniekiem ir tiesības uz maksājumu (kompensācijas pabalstu), ja neatkarīgi no dalībvalsts, respektīvi, tās reģiona faktiskās atbalsta prakses lauksaimnieki izpilda attiecīgajā valstī, respektīvi, tās reģionos izvirzītos nosacījumus maksājuma izmaksai?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005, it īpaši tās 31. panta 1. un 2. punkts un 32. panta 1.–3. punkts.

Atbilstošās valsts tiesību normas

2015. gada 24. februāra *Verordnung über die Durchführung von Stützungsregelungen und des Integrierten Verwaltungs- und Kontrollsystems* (turpmāk tekstā – “InVeKoS”) [Noteikumi par atbalsta shēmu un integrēto administrācijas un kontroles sistēmu īstenošanu], 2. panta 2. punkts.

Bādenes- Virtembergas federālās zemes tiesību akti: 2019. gada 6. novembra *Verwaltungsvorschrift des Ministeriums Ländlicher Raum zur Förderung landwirtschaftlicher Betriebe in Berggebieten und in bestimmten benachteiligten Gebieten* [Lauku un patērētāju tiesību aizsardzības ministrijas pārvaldes priekšraksti par atbalstu lauku saimniecībām kalnu apgabalos un dažos mazāk attīstītos apgabalos; pārvaldes priekšraksti par kompensācijas pabalstu lauksaimniekiem] (turpmāk tekstā – “VwV AZL”), 2.1., 3.2., 3.2.1. un 4.2. punkts.

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītāja lūdz kompensācijas pabalstu par lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībām, kas atrodas Bavārijā. Viņa apsaimnieko piena ražošanas saimniecību robežapgabalā starp Bādenes- Virtembergas un Bavārijas federālajām zemēm. Prasītājas uzņēmuma galvenais birojs atrodas Bādenē- Virtembergā. Bādenē- Virtembergā prasītāja apsaimnieko ap 111 hektārus lielas platības un Bavārijā – 27,4253 hektārus lielas platības. Bādene- Virtemberga un Bavārija ir reģioni Regulas Nr. 1305/2013 2. panta 1. punkta otrās daļas b) apakšpunkta izpratnē, tie abi atbilst Vācijas Federatīvās Republikas Statistiski teritoriālo vienību nomenklatūras NUTS 1. līmenim Regulas (EK) Nr. 1059/2003 izpratnē, un tiem piemīt patstāvīgs valstisks statuss. Saskaņā ar Bavārijas kompetento iestāžu informāciju prasītājai Bavārijā piederošās platības atrodas kalnu apgabalā; šīs platības Bavārijā ir atzītas par atbilstīgām platībām un Bavārijā teorētiski varētu tikt atbalstītas, izmaksājot kompensācijas pabalstu 50 EUR par hektāru.

- 2 Atbildētājas nodrošināto kompensācijas pabalstu maksājumu finansējuma avots atšķirīgā apmērā ir ELFLA budžeta līdzekļi, Vācijas Federatīvās Republikas finanšu līdzekļi un atbildētājas pašas līdzekļi. Atbildētājas atbalsta programmas – arī attiecībā uz kompensācijas pabalstiem – ir aprakstītas dokumentā *Maßnahmen- und Entwicklungsplan Ländlicher Raum Baden-Württemberg 2014–2020* (MEPL III) [Bādenes–Virtembergas Lauku attīstības un rīcības programma 2014. –2020. gadam], kuru Komisija ir apstiprinājusi 2015. gada 26. maijā.
- 3 Prasītāja 2019. gada 8. maijā lūdza atbildētājai izmaksāt kompensācijas pabalstus par 2019. gadu, kurā pieteikums iesniegts, cita starpā par Bavārijā esošu lauksaimnieciski mazāk attīstītu apgabalu apsaimniekošanu, aptuveni rēķinot, 27 hektāru platībā. Ar 2019. gada 5. decembra lēmumu, kas paziņots 2020. gada 10. februārī, prasītājas pieteikums par Bavārijas teritorijā esošajām platībām tika noraidīts, jo šīs platības neatrodas Bādenē- Virtembergā. Lēmuma apstrīdēšana augstākā iestādē bija nesekmīga.
- 4 Prasītāja 2021. gada 17. jūnijā iesniegusi pieteikumu tiesā. Pieteikumā prasītāja lūdz atcelt 2019. gada 5. decembra lēmumu (respektīvi, 2021. gada 11. maija lēmumu par apstrīdētā administratīvā akta atstāšanu spēkā) un uzlikt atbildētājai par pienākumu piešķirt prasītājai kompensācijas pabalstu 1371,26 EUR apmērā par Bavārijā esošajām platībām. Pakārtoti, t.i., gadījumā, ja šis primārais prasījums netiktu apmierināts, prasītāja lūdz konstatēt, ka par Bavārijā esošajām platībām iesniegtā prasītājas atbalsta pieteikuma noraidīšana un par to pieņemtajā lēmumā norādītie tiesiskie pamati, proti, 2.1. un 3.2.1. punkts Bādenes- Virtembergas federālās zemes Lauku un patērētāju tiesību aizsardzības ministrijas 2019. gada 6. novembra pārvaldes priekšrakstos par atbalstu lauku saimniecībām kalnu apgabalos un dažos mazāk attīstītos apgabalos (turpmāk tekstā – “VwVAZL”), ir pretrunā Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. punktam.
- 5 VwVAZL ir nevis parlamenta pieņemts likums, bet gan vienīgi pārvaldes priekšraksti, ar ko tiek regulēta atbildētājas rīcības brīvības īstenošana un tās atbalsta prakse. Nodrošinošās valsts pārvaldes jomā, tātad arī piešķirot pilsoņiem valsts atbalsta maksājumus, atbilstoši Vācijas konstitucionālajām tradīcijām bieži vien nav nepieciešams parlamenta izdots likums, lai noteiktu, kas, kad un ar kādiem nosacījumiem var vai drīkst saņemt maksājumu. Pārvaldes priekšrakstu saistošais spēks izpaužas tādējādi, ka pārvalde ikreiz tīri faktiski tos piemēro vienādi (t.s., *patere legem quam ipse fecisti* princips [pārvaldei ir saistoši pašas pieņemtie lēmumi]).
- 6 VwVAZL ir paredzēti nosacījumi, kā arī kārtība, kādā kompensācijas pabalstus piešķir par apgabaliem, kuros ir dabas izraisīti ierobežojumi Regulas Nr. 1305/2013 31. panta izpratnē, un šajos noteikumos būtībā ir paredzēti divi kumulatīvi nosacījumi, kas jāizpilda, lai pieteikuma iesniedzējs saņemtu kompensācijas pabalstu: a) pieteikuma iesniedzēja darījumdarbības vietai ir jābūt Bādenē- Virtembergā un b) platībai, par kuru tiek pieprasīts kompensācijas pabalsts, ir jāatrodas Bādenē- Virtembergā, turklāt Bādenes- Virtembergas federālā zeme attiecīgo platību ir atzinusi par mazāk attīstītu apgabalu.

- 7 Bavārijā attiecībā uz kompensācijas pabalstu ir arī izdoti vienīgi pārvaldes priekšraksti, proti, 2019. gada 1. marta *Richtlinie des Bayerischen Staatsministeriums für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten zur Gewährung der Ausgleichszulage in benachteiligten Gebieten (AGZ) gemäß der Verordnung Nr. 1305/2013* [Bavārijas federālās zemes Pārtikas, lauksaimniecības un mežsaimniecības ministrijas 2019. gada 1. marta vadlīnijas “Kompensācijas pabalsta piešķiršana apgabalos, kuros ir ierobežojumi Regulas Nr. 1305/2013 izpratnē”]. Šajos pārvaldes priekšrakstos ir pēc analogijas paredzēts, ka a) atbalstāmās saimniecības darījumdarbības vietai ir jābūt Bavārijā un b) platība, par kuru tiek piešķirts kompensācijas pabalsts, atrodas Bavārijā, turklāt Bavārijas federālā zeme to ir atzinusi par mazāk attīstītu apgabalu.
- 8 *VwVAZL* lietotā jēdziena “darījumdarbības vieta” definīcija ir pārņemta no *InVeKoSV* 2. punkta. Saskaņā ar *InVeKoSV* 2. panta 2. punktu par darījumdarbības vietu parasti uzskata vietu, kas atrodas tās finanšu pārvaldes teritoriālā iedalījuma vienībā, kurai ir kompetence lauksaimnieka ienākuma nodokļa noteikšanā. Attiecībā uz korporācijām, personu apvienībām un mantas kopībām [šajā ziņā] kompetence ir tai federālās zemes iestādei, kuras apgabalā atrodas šo tiesību subjektu vadība. Tātad saimniecībai Vācijā atbilstoši šādai shēmai tiek piešķirts uzņēmuma reģistrācijas numurs, un tas ir atkarīgs no vietas, kurā ienākumi tiek aplikti ar nodokli. Līdz ar to Bādenē- Virtembergā esošai saimniecībai tiek piešķirts Bādenes- Virtembergas uzņēmuma reģistrācijas numurs, bet Bavārijā esošai saimniecībai tiek piešķirts atbilstošs Bavārijas uzņēmuma reģistrācijas numurs. No tā izriet, ka uzņēmumu datubāzē, kas tiek izmantota atbalsta pieteikumu pārvaldībai, Vācijā reģistrēta saimniecība ir vienmēr saistīta ar darījumdarbības vietu, kas atrodas kādā no Vācijas federālajām zemēm. Ārvalstu, piemēram, Austrijas, saimniecības, kurām piederošās platības atrodas Bādenē- Virtembergā, uz iesnieguma pamata var lūgt, lai arī tām tiktu piešķirts Bādenes- Virtembergas uzņēmuma reģistrācijas numurs. Atšķirībā no Vācijā reģistrētām saimniecībām šādā gadījumā nepastāv stingra sasaiste ar uzņēmumu datubāzē iekļautu tiesību subjektu, jo tehniski tas (it kā) nav iespējams. Tādējādi ārvalstu – piemēram, Austrijas – saimniecība uzņēmumu datubāzē parādās ar Bādenē- Virtembergā norādītu darījumdarbības vietu.
- 9 Prasītājas gadījumā kompetentā Bādenes- Virtembergas iestāde pastāvīgi un konsekventi piemēro *VwVAZL* un saskaņā ar to piešķir kompensācijas pabalstus. Šīs iestādes īstenotā atbalsta prakse atbilst pārvaldes priekšrakstiem. Tāpēc vienlīdzīgas attieksmes principa kontekstā (Vācijas Federatīvās Republikas Pamatlikuma 3. panta 1. punkts) pilsoņi var pieprasīt, lai kompensācijas pabalsti tiktu piešķirti saskaņā ar izdotajiem pārvaldes priekšrakstiem.
- 10 Atbalsta pieteikumu pārvaldībai Bādenē- Virtembergā tiek izmantota tīmekļa lietojumprogramma. Dažādo Vācijas Federatīvās Republikas lietojumprogrammu starpā notiek datu sinhronizācija, kas liedz iespēju vairākus atbalsta pieteikumus iesniegt vairākās federālajās zemēs. Atbalsta pieteikumu ir iespējams iesniegt tikai tajā federālajā zemē, kurā arī atrodas iesniedzēja darījumdarbības vieta. Tamlīdzīga datu sinhronizācija ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm nenotiek.

Tā kā ārvalstu saimniecības var lūgt, lai tām tiktu piešķirts Bādenes- Virtembergas uzņēmuma reģistrācijas numurs, ārvalstu saimniecībām ir iespējams atbalsta pieteikumu iesniegt savā izcelsmes valstī un papildus – arī Bādenē- Virtembergā un attiecīgā gadījumā citās Vācijas federālajās zemēs.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 11 Atbildētājam uz *VwVAZL* pamata īstenojot atbalsta praksi attiecībā uz prasītājam Bavārijas teritorijā piederošajām platībām, prasītāja tiek izslēgta no kompensācijas pabalsta saņēmēju loka, kaut gan šīs platības ir kalnu apgabali un Bavārijā ir atzītas par atbalstāmiem apgabaliem. Tajā pašā laikā prasītājam – atšķirībā no ārvalstu saimniecībām – tiek liegts atbalsta pieteikumu iesniegt ārpus Bādenes- Virtembergas. Tādēļ prasītājam Bavārijā nav iespējams iesniegt atbalsta pieteikumu par tai Bavārijā piederošajām platībām.
- 12 Rezultātā saskaņā ar Bādenē- Virtembergā un Bavārijā spēkā esošajiem noteikumiem prasītāja kompensācijas pabalstu par tai piederošajām platībām, kas atrodas Bavārijā, nesaņem ne no Bādenes- Virtembergas federālās zemes, ne no Bavārijas federālās zemes, kaut gan Bādenē- Virtembergā un Bavārijā katrā bija nolemts piešķirt un izmaksāt kompensācijas pabalstus, un netika ņemts vērā arī fakts, ka Bavārijā prasītājas strīdīgās platības ir atzītas arī par kalnu apvidiem un tādējādi – par atbalstāmiem apvidiem. Saskaņā ar Bavārijas kompetentās iestādes sniegto informāciju prasītājam par platībām, kas atrodas Bavārijā, tiktu izmaksāts kompensācijas pabalsts 50 eiro apmērā par hektāru, ja šo platību apsaimniekotājs būtu Bavārijā reģistrēts uzņēmums.
- 13 Salīdzinot ar ārvalstu (piemēram, Austrijā reģistrētu) saimniecību, Vācijas saimniecības (kas atrodas robežapgabalā) Bādenē- Virtembergā attiecībā uz kompensācijas pabalstu tiek ierobežotas (federālās zemes tirgus dalībnieku diskriminācija). Bādenes- Virtembergas saimniecības, kas atrodas robežapgabalā, kompensācijas pabalstu saņem nevis par visiem dabas ierobežojumiem pakļautiem apgabaliem, kurus tie apsaimnieko, bet gan tikai par platībām, kas turklāt atrodas arī Bādenē- Virtembergā. Kompensācijas pabalsts netiek piešķirts par platībām, kas atrodas aiz Bādenes- Virtembergas federālās zemes robežas. No tā izsecināms, ka uz ārvalstu saimniecībām šis ierobežojums neattiecas, jo tām ir iespējams atbalsta pieteikumu iesniegt savā izcelsmes valstī un papildus tam – arī Bādenē- Virtembergā.
- 14 Iesniedzējtiesai ir šaubas par Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmās daļas un 2. punkta, kā arī par 32. panta 1. punkta a) apakšpunkta, 2. punkta pirmās daļas un 3. punkta otrās un trešās daļas interpretāciju. Iesniedzējtiesas ieskatā no minētajām tiesību normām nav skaidri secināms, ciktāl ir piemērojams Savienības tiesiskais regulējums, dalībvalstīm veidojot savas atbalsta shēmas attiecībā uz kompensācijas pabalstiem, it īpaši situācijās, kurās runa ir par dalībvalsts teritorijā esošiem reģioniem ar pārrobežu elementu. Turklāt iesniedzējtiesai ir šaubas, vai ar šīm tiesību normām, attiecīgā gadījumā ar nosacījumu, ka dalībvalstī, respektīvi,

reģionā ir nolemts piešķirt atbalstu kompensācijas pabalsta veidā, dalībvalstīm, respektīvi, to reģioniem ir noteikts, kādus atbalsta kritērijus dalībvalstis vai reģioni drīkst paredzēt un kādus – nedrīkst (šajā ziņā skat. 1. punktu). Turklāt nav skaidrs, vai, ciktāl dalībvalsts, respektīvi, tās reģions piešķir atbalstu kompensācijas pabalsta veidā, Savienības tiesību kontekstā jau no Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta izriet attiecīgā pilsoņa tiesības uz kompensācijas pabalsta maksājumu (šajā ziņā skat. 2. punktu), kā arī vai no Savienības tiesību aktu noteikumiem ir secināms, kāds juridiskais statuss ir nepieciešams dalībvalstī, respektīvi, reģionā pieņemtajiem transponēšanas tiesību aktiem, kuros tiek nostiprināti atbilstības nosacījumi attiecībā uz kompensācijas pabalstu (šajā ziņā skat. 3. punktu).

- 15 1. Regulas Nr. 1305/2013 32. panta 2.–4. punktā ir paredzēti dažādi kritēriji, ko dalībvalstis, respektīvi, to reģioni saskaņā ar šo regulu piemēro, nosakot atbalsttiesīgu apgabalu robežas. Iesniedzējtiesai nav skaidrs, vai šie apgabalu robežu noteikšanas kritēriji ir izsmeloši un kādi minētajos noteikumos ietvertie norādījumi dalībvalstīm ir jāievēro saistībā ar atbalsta gadījumiem, kuriem raksturīgs dalībvalsts, respektīvi, kāda tās reģiona pārrobežu elements.
- 16 Regulas Nr. 1305/2013 26. apsvēruma un 32. panta 2. punkta pirmās daļas formulējums ļauj uzskatīt, ka dalībvalstis (respektīvi, dalībvalstu reģioni) apgabalu robežu noteikšanā drīkst izmantot kritērijus, kam ir saikne ar atbalstāmo platību biofizikālajām īpašībām, respektīvi, dabas apstākļiem. Regulas Nr. 1305/2013 26. apsvērumā un 32. panta 2. punkta pirmajā daļā tiek attiecīgi sīki aprakstīts, kādu iemeslu dēļ potenciāli atbalsttiesīgā platībā ir dabas izraisīti ierobežojumi un kāpēc tā ir klasificējama par (atbalsttiesīgu) kalnu apgabalu. Turpretim nav skaidri izklāstīts, vai dalībvalstis, respektīvi to reģioni, nosakot apgabalu robežas, drīkst piemērot no minētajiem atšķirīgus kritērijus, t.i., tādus, kuriem attiecībā uz atbalstāmajām platībām nav ietverts dabas apstākļu elements. Ņemot vērā Regulas Nr. 1305/2013 juridisko raksturu (skat. LESD 288. panta otrās daļas 1. un 2. teikumu), šķiet neiedomājami, ka dalībvalstis, respektīvi, to reģioni apgabalu robežu noteikšanā drīkstētu izmantot Regulas Nr. 1305/2013 32. pantā nenorādītus kritērijus. Dalībvalstīm, respektīvi, to reģioniem paredzētā formas un metodes izvēles brīvība drīzāk atbilstu Eiropas Savienības direktīvas raksturam (skat. LESD 288. panta trešo daļu).
- 17 Regulas Nr. 1305/2013 32. panta 3. punkta otrā daļa ļauj noteikt apgabala robežas, tās nodalot attiecīgā vietējās administratīvās vienības teritorijā. Rodas jautājums, vai tajā pašā laikā [ar šo normu] ir paredzētas metodes, ko dalībvalstis izmanto atbalsta gadījumos, kuriem raksturīgs pārrobežu elements (starp dažādām dalībvalstīm vai dalībvalsts dažādiem reģioniem). No Regulas Nr. 1305/2013 32. panta 3. punkta otrās daļas skaidri izriet likumdevēja iecere, ka apgabala robežu noteikšana dalībvalstīs ikreiz ir jāveic vietējās administratīvās vienības (“LAU2”) līmenī, t.i., tādās administrācijas līmenī, kuras kompetencē ir apgabali, kas ir jāklasificē kā atbalsttiesīgi apgabali. Attiecībā uz gadījumiem, kad vietējām administratīvajām vienībām apgabalu robežas ir jānosaka praktiski, iesniedzējtiesa uzskata, ka tas tiek veikts, katrai vietējai administratīvajai vienībai apgabalu

robežas nosakot tikai savas kompetences apgabalā, jo tikai attiecībā uz to drīkstētu būt piemērojams tiesību normā paredzētais nosacījums par atrašanās vietu. LES 4. panta 3. punktā nostiprinātais Savienības tiesību efektivitātes princips (“*effet utile*”) tomēr rosina domāt, ka dalībvalstis savus kompensācijas maksājuma piešķiršanas kritērijus un metodes nedrīkst noteikt tādējādi, ka rezultātā kompensācija par kādu platību netiek izmaksāta, kaut gan šī platība ir tikusi klasificēta kā atbalsttiesīga – neatkarīgi no tā, kura dalībvalsts, respektīvi, reģions vai vietējā administratīvā vienība ir veikusi šo klasifikāciju.

- 18 **2.** Iesniedzējtiesai turklāt nav skaidrs, vai no Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmās daļas un 2. punkta izriet Savienības tiesībās paredzētas lauksaimnieku tiesības uz kompensācijas pabalsta maksājumu no dalībvalsts iestādes, kas piešķir pieprasītos pabalstus, un, ja atbilde ir apstiprinoša, ar kādiem nosacījumiem. Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta pirmās daļas un 2. punkta formulējums, it īpaši, 31. panta 2. punktā iekļauts teksts “piešķir lauksaimniekiem, kuri”, visnotaļ pieļauj šādu secinājumu. Šis formulējums jau ikdienas valodas lietojumā nozīmē, ka kompensācijas pabalsts ir maksājams obligāti, ja ir izpildīti nākamajā palīgtekstumā (ko ievada [saiklis] “kuri”) minētie nosacījumi. Saistošais raksturs ir šādā veidā izteikts arī citās regulas valodu redakcijās, piemēram, Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 2. punkta redakcijā angļu valodā (“*shall be granted to farmers who*”).
- 19 Šāda tiesību normas interpretācija tomēr ir pretrunā Regulas Nr. 1305/2013 sistēmai. Tā ir veidota kā daudzpakāpju sistēma, un tajā ir noteikts, ka dalībvalstis, respektīvi, to reģioni izstrādā programmas (skat. Regulas Nr. 1305/2013 6. panta 1. punkta trešo teikumu un 2. punkta pirmo teikumu). Tikai tad, ja attiecīgā dalībvalsts ir izstrādājusi atbilstošu programmu, atbalsta programmām tiek piešķirts arī ELFLA finansējums. Dalībvalstis, izmantojot šādu pieeju, principā var izlemt – ar nosacījumu, ka ir daži izņēmumi, – vai tās vēlas finansēt atsevišķas Regulā Nr. 1305/2013 minētās atbalsta programmas. Atbalsta pasākums “kompensācijas pabalsts” regulā šajā sakarā netiek minēts kā dalībvalstu atbalsta programmās obligāti iekļaujams pasākums atšķirībā no, piemēram, darbību kopuma agrovides un klimata jomā saskaņā ar Regulas Nr. 1305/2013 28. panta 1. punkta trešo teikumu.
- 20 **3.** Iesniedzējtiesai ir arī šaubas, vai no Regulas Nr. 1305/2013 31. panta 1. punkta izriet dalībvalstīm paredzētie norādījumi par to, kāda juridiskā kvalitāte ir nepieciešama dalībvalsts shēmām, kurās ir ietverti kompensācijas pabalsta piešķiršanas nosacījumi. Regulā Nr. 1305/2013 nav sīkāk noteikts, kādā veidā dalībvalstis organizē atbalstu saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem. Tāpēc rodas priekšstats, ka dalībvalstīm šajā ziņā ir plaša rīcības brīvība, regulas transponēšana valsts tiesību aktos ir iespējama attiecībā uz atsevišķajiem atbalsta pasākumiem (Regula Nr. 1305/2013, no 14. panta līdz 39.c pantam), nevis uz to lietderīgo iedarbību (“*effet utile*”). Tādēļ atbalsta kritēriju noteikšana pārvaldes priekšrakstu (tātad tieši nesaistošu tiesību normu) veidā šķiet problemātiska. Šādu aktu juridiskā kvalitāte nozīmē, ka uz pārvaldes priekšrakstu pamata īstenota atbalsta prakse ir saistoša tikai kompetentajai iestādei (pārvaldei ir saistoši pašas pieņemtie

lēmumi). Gadījumā, ja šī iestāde neievieš tamlīdzīgu atbalsta praksi, tātad pārvaldes priekšrakstus neievēro vispār, ārēja iedarbība attiecībā pret konkrēto lauksaimnieku ir tikai atšķirīgajai atbalsta praksei. Tādējādi kompetentās iestādes vēlāk teorētiski var grozīt atbilstības nosacījumus, kas agrāk bija paredzēti pārvaldes priekšrakstos.

- 21 Par nozīmi lietas izspriešanā: atbilde uz 3. jautājumu ietekmē to, kā iesniedzējtiesai ir jālemj par prasītājas primāro prasījumu (pienākums piešķirt kompensācijas pabalstu 1371,26 EUR apmērā). Saskaņā ar pašlaik spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem prasītājai nav tiesību uz kompensācijas pabalsta piešķiršanu par prasītājai Bavārijā piederošajām platībām. Atbildētājas atbalsta prakse atbilstīgi VwVAZL 2.1. un 3.2.1. punktam paredz, ka kompensācijas pabalsts tiek piešķirts vienīgi par platībām, kas atrodas Bādenē- Virtembergā. Attiecībā uz platībām, kas atrodas Bavārijā, nepastāv jau prasījuma tiesiskais pamats saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Ja Tiesas atbilde uz 3. jautājumu ir noliedzoša, primārais prasījums ir jānoraida.
- 22 Atbilde uz 1., 2. un 4. jautājumu ietekmē iesniedzējtiesas nolēmumu par prasītājas pakārtoto prasījumu (prasītājas iesniegtā atbalsta pieteikuma noraidīšanas prettiesiskuma konstatācija). Ja atbilde uz 3. jautājumu ir noliedzoša, iesniedzējtiesai ir jālemj par pakārtoto prasījumu. 1., 2. un 4. jautājumā ir ietvertas vairākas modalitātes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem katra atsevišķi, – ja Tiesas atbilde uz vienu no šiem jautājumiem būtu apstiprinoša, – nozīmē, ka atbildētājas pašreizējā uz VwVAZL un tajā paredzētā atbalsta kritēriju kopuma pamata īstenotā atbalsta prakse ir prettiesiska un tādējādi arī prasītājas atbalsta pieteikuma noraidīšana ir prettiesiska. Ar šo pieteikumu prasītāja var panākt, ka par Bavārijā esošajām platībām pieprasītais kompensācijas pabalsts, kas lūgts par 2019. gadu, kurā pieteikums iesniegts, vēlāk ir piešķirams un izmaksājams prasītājai, pat ja atbildētājai šajā ziņā vēl būtu jāgroza atbalsta piešķiršanas kritēriji. Atbilstoši pašreizējai situācijai atbalsta kritēriji nepieļauj kompensācijas pabalstu par platībām, kas atrodas Bavārijā.
- 23 Līdz šim Tiesa nav spriedusi par Regulas Nr. 1305/2013 31. un 32. panta interpretāciju un par šajās tiesību normās paredzētajiem kompensācijas pabalstiem, ko piešķir par apgabaliem, kuros ir dabas izraisīti ierobežojumi.
- 24 Bādenes- Virtembergas federālās zemes tiesas līdz šim nav lēmušas par kompensācijas pabalstiem, ko piešķir, pamatojoties uz Regulas Nr. 1305/2013 31. pantu un šajā sakarā izdoto VwVAZL. Attiecībā uz tiesisko situāciju Bavārijā, – kas būtībā ir tāda pati kā situācija Bādenē- Virtembergā – ir stājies spēkā un pasludināts Bavārijas federālās zemes Augstākās administratīvās tiesas [*Bayerisches Verwaltungsgerichtshof*] nolēmums. Nupat minētajā lietā prasītāja bija Bavārijas un Hesenes (vēl viena federālā zeme, t.i., Vācijas reģions) federālo zemju robežapgabalā esošas lauku saimniecības īpašniece. Saimniecības sastāvā bija platības, kas atrodas gan Bavārijā, gan Hesēnē, [un] par Hesēnē esošajām platībām prasītāja vēlējās saņemt kompensācijas pabalstu, kas prasītājai tomēr netika piešķirts, jo platības neatradās Bavārijā.